

Hlavní oblast: Odpovědnost

Téma: Starost, péče, čas

Ročník: 3. třída

Rozvíjené kompetence: odpovědnost, sebedůvěra, samostatné učení, jazykové a komunikační dovednosti, znalosti a kritické porozumění sobě samému, životnímu prostředí

Užité metody: práce s textem, diskuze, projekt

ODPOVĚDNOST STAROST – OCHRANA - ČAS

- Práce s textem: „Princ a liška“ (Antoine de Saint-Exupéry, Malý princ)
- Ochrana životního prostředí/ Starost o rostlinu nebo zvířátko. - PROJEKT
- Dobré využití času.

PRÁCE S TEXTEM:

- Čteme společně text – příběh o Princí a lišce.

- *Otázky k textu:*

• *Co řekla na konci liška princí?*

• *Co to podle Vás znamená?*

• *Co tedy podle Vás znamená zodpovědnost?*

• *Jste za něco vy zodpovědní? Máte za něco zodpovědnost?* (píšeme hesla na tabuli) •

Co děláte, když jste za něco zodpovědní?

- Na konci textu je obrázek, který si děti vybarví a k němu napíší, za co jsou všechno zodpovědní.

- Na tabuli si napíšeme hlavní myšlenku činnosti:

„Jsmo zodpovědní nejen za sebe, ale i za svěřené činnosti a věci.“

Tu se objevila liška.
„Dobry den,“ řekla.
„Dobry den,“ zdvořile odpověděl malý princ. Obrátil se, ale nic neviděl.
„Jsem tady, pod jabloni...“ řekl ten hlas.
„Kdo jsi?“ zeptal se malý princ. „Jsi moc hezká...“
„Jsem liška,“ řekla liška.

„Pojď si se mnou hrát,“ navrhl jí malý princ. „Jsem tak smutný...“
„Nemohu si s tebou hrát,“ namítla liška. „Nejsem ochotěna.“
„Ó, promiň,“ řekl malý princ.
Chvilí přemýšlel a pak dodal:
„Co to znamená ochotit?“
„Ty nejsi zdejší,“ řekla liška, „co tu hledáš?“
„Hledám lidi,“ odvětil malý princ. „Co znamená ochotit?“
„Lidé,“ řekla liška, „mají pušky a loví zvířata. To je hrozné nepřijemné. Pěstují také slepice. Je to jejich jediný zájem. Hledáš slepice?“
„Ne,“ řekl malý princ. „Hledám přátele. Co to znamená ochotit?“
„Je to něco, na co se moc zapomíná,“ odpověděla liška.
„Znamená to vytvořit pouta...“
„Vytvořit pouta?“
„Ovšem,“ řekla liška. „Ty jsi zatím pro mne jen malým chlapcem podobným statisícům malých chlapců. Nepotřebuji tě a ty mě taky nepotřebuješ. Jsem pro tebe jen liškou podobnou statisícům lišek. Ale když si mě ochotíš, budeme potřebovat jeden druhého. Budeš pro mne jediným na světě a já zase pro tebe jedinou na světě...“
„Začínám chápat,“ řekl malý princ. „Znám jednu květinu...myslím, že si mě ochotila...“
„To je možné,“ dodala liška. „Na Zemi je vidět všelicos...“
„Ó, to není na Zemi,“ řekl malý princ.

Zdalo se, že to probudilo v lišce zvědavost:
„Na jiné planetě?“
„Ano.“
„Jsou na té planetě lovci?“

„Nejsou.“
„Ach, to je zajímavé! A slepice?“
„Také ne.“
„Nic není dokonale,“ povzdychla liška.

Ale vrátila se ke svému nápadu:

„Můj život je jednotvárný. Honím slepice a lidé honí mne. Všechny slepice jsou si navzájem podobné a také lidé jsou si podobní. Trochu se proto nudím. Ale když si mě ochotíš, bude můj život jakoby prozářen sluncem. Poznám zvuk kroků, který bude jiný než všechny ostatní. Ostatní kroky mě zahánějí pod zem. Ale tvůj krok mě jako hučba vyláká z doupčete. A pak, podívej se! Vídíš tamhle ta obilná pole? Nejím chléb. Obilí je pro mne zbytečné. Obilná pole mi nic nepřipomínají. A to je smutné. Ale ty máš zlaté vlasy. Bude to opravdu nádherné, až si mě ochotíš. Zlaté obilí mi tě bude připomínat. A já budu mluvit šumění větru v obilí...“

Liška umlkla a dlouho se dívala na malého prince.

„Ochoť si mě, prosím!“ řekla.

„Velmi rád,“ odpověděl malý princ, „ale nemám moc času. Musím

objevit přátele a poznat spoustu věcí.“

„Známe jen ty věci, které si ochočíme,“ řekla liška. „Lidé už nemají čas, aby něco poznávali. Kupují u obchodníků věci úplně hotové. Ale ponevadž přátelé nejsou na prodej, nemají přátel. Chceš-li přitele, ochoč si mě!“

„Co mám dělat?“ zeptal se malý princ.

„Musíš být hodně trpělivý,“ odpověděla liška. „Sedneš si nejprve kousek ode mne, takhle do trávy. Já si budu na tebe po očku dívat, ale ty nebudeš nic říkat. Řeč je pramenem nedorozumění. Každý den si však budeš moci sednout trochu blíž...“

Druhý den si přišel malý princ zas.

„Bylo by lépe, kdybys přicházel vždycky ve stejnou hodinu,“ řekla liška.

„Přijdeš-li například ve čtyři hodiny odpoledne, již od tří hodin budu šťastná. Čím více čas pokročí, tím budu šťastnější. Ve čtyři hodiny budu už rozochvělá a neklidná; objevím cenu štěstí! Ale budeš-li přicházet v různé době, nebudu nikdy vědět, v kterou hodinu vyzdobit své srdce... Je třeba zachovávat řád.“

„Co je to řád?“ řekl malý princ.

„To je také něco moc zapomenutého,“ odpověděla liška. „Jo, co odlišuje jeden den od druhého, jednu hodinu od druhé. Moji lovci například zachovávají také řád. Tančí každý čtvrtek s děvčaty z vesnice. Každý čtvrtek je tedy nádherný den! Jdu na procházku až do vinice. Kdyby lovci tančili kdykoliv, všechny dny by se podobaly jeden druhému a neměla bych vůbec prázdniny.“

Tak si malý princ ochočil lišku. A tu se přiblížila hodina odchodu.

„Ach, budu plakat...“ řekla liška.

„To je tvá vina,“ řekl malý princ. „Nepřál jsem ti nic zlého, ale tys chtěla, abych si tě ochočil...“

„Ovšem,“ řekla liška.

„Ale budeš plakat!“ namítl malý princ.

„Budu plakat,“ řekla liška.

„Tak tím nic nezískáš!“

„Získám, vzpomeň si na tu barvu obilí.“

A potom dodala: „Jdi se podívat ještě jednou na růže. Pochopíš, že ta tvá je jediná na světě. Přijdeš mi dát sbobem a já ti dám dárek - tajemství.“ Malý princ odběhl podívat se znovu na růže.

„Vy se mé růži vůbec nepodobáte, vy ještě nic nejste,“ řekl jim.

„Nikdo si vás neochočil a vy jste si nikoho neochočili. Jste takové, jako byla má liška. Byla to jen liška podobná stasticům jiných lišek. Ale stala se z ní má přítelkyně a teď je pro mne jediná na světě.“

A růže byly celé zaražené.

„Jste krásné, ale jste prázdné,“ pokračoval. „Není možné pro vás umřít. Pravda, o mé růži by si obyčejný chodec myslel, že se vám podobá. Ale ona jediná je důležitější než vy všechny, protože právě jí jsem zaléval. Protože jí jsem dával pod poklop. Protože jí jsem chránil zástěnou. Protože jí jsem pozabíjel housenky (kromě dvou nebo tří, z kterých budou motýl(i)). Protože jí jsem poslouchal, jak naříkala nebo se chlubila, nebo dokonce někdy mlčela. Protože je to má růže.“

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ/STAROST O ROSTLINU NEBO ZVÍŘÁTKO:

- Z předchozí činnosti a otázek vyplyne, že se děti musí o něco starat nebo mají zodpovědnost za nějakou věc. S tím souvisí i životní prostředí.

- *Otázky:*

- **Myslíte si, že jsme také zodpovědní za svou planetu, a jak to tady kolem nás vypadá?**
- **Co můžeme tedy pro to udělat?**

➤ **Úkol 1.: PROJEKT**

Společně vybereme možnost. Nebo si děti vyberou možnost do skupinky, či individuálně.
(Záleží dle možností.)

- a) STAROST O ŠKOLNÍ ZVÍŘÁTKO (rybičky, želva, ptáček, apod.)
- b) STAROST O ZASAZENOU ROSTLINU (Děti si samy zasadí.)
- c) OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (třídění odpadu, úklid kolem školy, úklid lesa, apod.)

- Děti pracují na projektu (čas určí učitel – dle možností) a po skončení, nebo po nějaké době se k projektu vrátí s otázkami:

- **Jak se Vám na projektu pracovalo?**
- **Co bylo pro Vás nejtěžší?**
- **Mysleli jste na svou povinnost/zodpovědnou věc každý den?**
- **Bylo by to pro Vás těžké vydržet celou dobu/život?**
- **Jak by se dalo udělat to, abyste na své povinnosti nezapomínaly?**
(Plynule přejdeme k třetí části tohoto tématu.)

DOBŘE VYUŽITÍ ČASU:

- Diskuze s dětmi.

- *Otázky:*

- **Co znamená, když se řekne „Dobré využití času“?**
- **Co to znamená pro vás?**
- **Jak využíváte čas k tomu, abyste si vše dobře naplánovaly?**
- **Co když se vám k tomu volnému času přidají povinnosti nebo zodpovědnost za něco/někoho?**
- **Odkládáte věci, úkoly, nebo cokoli jiného na potom?**
- **Co se pak stane, když to odložíte?**
- **Co by se mohlo stát vašemu zvířátku, rostlince, okolí... kdybyste...**
- **Co z toho všeho vyplývá?**

- Na tabuli, nebo na viditelné místo vyvěsíme přísloví:

„Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek“